

Marta

Vi begyndte i januar med at betragte *Marta* og *Maria*. Det blev vi imidlertid ikke færdige med, og det bliver vi aldrig.

Der står, at »Marta tog imod ham« (Luk. 10,38); det leder vore tanker til det vidunderlige løfte, at »alle dem, der tog imod ham, gav han magt til at blive Guds børn« (Johs. 1,12).

Det må også gælde Marta. Vi vil derfor søge at få lys over, hvorledes Herren gav hende magt til at blive Guds barn.

1.

Det første, vi lægger mærke til, er, at de allerfleste ikke tog imod ham. Der står udtrykkeligt om folkene i en samaritanerlandsby, at de ville ikke tage imod ham (Luk. 9,53). Og om hans egne ved vi, at »han kom til sit eget, og hans egne tog ikke imod ham« (Johs. 1,11).

Jesus var jo *skyet* af sit folk (Esaj. 53,3). Jo mere han nærmede sig Jerusalem for at lade sig korsfæste, des mere blev han skyet. Den øjeblikkelige begejstring, der slog ham i møde ved indtoget i staden, gjorde ingen væsensforskel i folks holdning – de skyede ham.

Marta var derfor en undtagelse, da hun tog imod ham i sit hus. I Guds øjne var det den afgørende ting. Hun lukkede ikke døren i for ham. Hun gav ham husly uden at vide, at nu blev hendes liv forandret i bund og grund.

Der er aldrig nogen, der fuldt ud forstår, hvilke salige konsekvenser det har at *tage imod* Jesus. At det straks blev afsløret, at Marta slet ikke forstod ham, ændrede intet ved det faktum, at hun havde *taget imod* ham, og at han derfor gav hende magt til at blive Guds datter.

2.

Marta betyder *bitterhed*. Men det kom først tydeligt frem, da han kom ind i hendes hus. Hvor Herren kommer ind, afsløres mennesket helt. I dette tilfælde blev det lysende klart, at Marta svarede til sit navn.

Det var ikke blevet klart, om hun ikke havde taget imod ham. Han er det lys, som *oplyser ethvert menneske* (Johs. 1,9).

Marta var flittig, huslig og pligtopfyldende; hun ville gerne tjene, og mon ikke hun havde et godt ry i landsbyen?

Først da Herren Jesus kom ind, fordi hun tog imod ham, kom det sande lys til hende, og det oplyste hende om, at hun svarede til sit navn *bitterhed*.

Det er ikke altid behageligt for mennesket at tage imod Herren, thi vi elsker ikke lyset, som vi burde elske det; det er for afslørende.

Jesus er sandheden; da Marta tog imod ham i sit hus, tog hun imod sandheden uden til at begynde med at forstå, at hun også tog imod sandheden *om sig selv*. Den havde hun hidtil ikke kendt. Den var værre, end hun havde haft nogen anelse om.

Han kom og havde straks noget at sige. Maria satte sig ned ved hans fødder, men Marta anså ikke hans ord for at være det væsentligste i den daglige tilværelse. Det var hendes synd, men det forstod hun ikke til at begynde med. Hun vidste ikke, at hun var behersket og bundet af synden, thi hun var et pligtopfyldende menneske med en høj moral. Hun vidste slet ikke, hvad synden er; det ved ingen, før han/hun får med Herren at gøre.

3.

Marta var et godt menneske. Hendes synd var ikke til at få øje på. Men nu, da det sande lys, der oplyser ethvert menneske, var kommet ind til hende, blev den afsløret.

Hun ville tjene Herren. Kan det være andet end godt? Kan det være synd? Kan Herren dømme det?

Hun siger til Jesus: »Herre! bryder du dig ikke om, at min søster har ladet mig være ene om arbejdet? sig dog til hende, at hun skal hjælpe mig!«

Hun er irriteret på Herren og på sin søster. Men hvad er irritation? Det er et fredløst, rastløst hjertes udbrud. Det er utilfredshed med Herren og med mennesker.

Det er imidlertid ikke blot irritation. Det er også en ængstelse for, at det, hun synes, der bør gøres for Herren, ikke bliver gjort, fordi en anden, nemlig Maria,

forsømmer sin del af arbejdet. Og denne ængstelse eller bekymring afslører, at hun slet ikke ved, hvem det er, hun har taget imod. Når han er der, skal tjenesten nok blive gjort, som han ønsker den gjort, blot tjenerne vil bie på et vink af hans hånd. Al anden »tjeneste«, hvor velment den end er, er ulydighed imod ham.

Derfor rammer Herrens »hårde« ord hendes som en tilintetgørende dom over alt hendes: »Marta! Marta! du gør dig bekymring og uro om mange ting; men eet er nødvendigt. Maria har valgt den gode del, og den skal ikke tages fra hende.«

Hvorfor dømmer Herren Marta uden at give hende den mindste indrømmelse eller det mindste medhold? Hans ord er tilintetgørende. Han havde sået den gode sæd, men kun hos Maria var den hidtil faldet i god jord. I Martas hjerte havde den ikke slået rod, hendes bekymring og uro havde kvalt, hvad hun havde hørt med et halvt øre. Hendes »tjeneste« havde været den afgørende hindring for Guds ords virke i hendes sjæl!

Hvordan skulle det blive *totalt* anderledes? Kun ved at Herren ville skænke hende *total* nåde. Og hvordan gjorde og gør han det? Ved at lade sin *totale* dom ramme hende og enhver anden selvgjort »tjeneste«. Thi kun den totalt tilintetgørende dom baner vej for hans totalt nyskabende nåde.

4.

Han er den samme i dag. Men vi evangeliske kristne lader ham ikke gerne sige, hvad han mener om vor »tjeneste«, thi evangeliet er os for radikalt.

Måtte vi finde nåde til at lade dommen begynde med Guds hus, at nåden i dens kraft kan herske iblandt os.

Marta tog imod Herren, og han gav hende magt til at blive Guds datter. Hun afviste ham ikke, da hans dom tilintetgjorde hende, og han afviste sandelig ikke hende, da hun stod afsløret i hans lys, men gjorde hende til en ny Marta. Fra nu af indtog hun også Marias stilling ved Herrens fødder; herfra udsprang herefter hendes gerning for ham.

Denne verdens grundkræfter

Jo mere vi nærmer os tidsalderens afslutning, des mere samler denne verdens kræfter sig og koncentrerer deres magt. *Fusioner* er tidens løsen! Vi er vidner til fusioner mellem store industrikoncerner,

mellem banker, mellem eksportvirksomheder, og kirkerne vil også gerne fusionere! En dag er denne verdens grundkræfter samlet i et verdensrige, styret af Antikrist, og en verdensreligion, styret af en ver-

denspave, en falsk profet. Så langt er vi endnu ikke, men det går med stormskridt fremad herimod.

Verdens grundkræfter er i deres væsen antikristelige, hvad enten de optræder i

politisk, kapitalistisk, socialistisk eller religiøst klædebon, og en af menighedens hovedopgaver er at holde sig fri af dem, koste hvad det koste må. *Paulus* siger: »Tag jer i agt, at ikke nogen skal fange jer ved verdslig visdom og tomt bedrag, som støtter sig på menneskers overlevering og verdens magter, ikke på Kristus« (Kol. 2,8). Den nye norske oversættelse siger »grundkræfterne i verden«, en nuance, der er værd at lægge mærke til.

Deres påvirkning er vi uophørligt udsatte for. De vil have indflydelse i menighederne, thi får de det, svækkes troen på Kristus og vidnesbyrdet om ham.

Massemedierne

Gennem radio, fjernsyn og de daglige aviser påvirkes vi alle dag ud og dag ind. Disse medier burde kun formidle kendsgerninger (hvad der faktisk er sket), men det nøjes de ikke med; de bombarderer os med *anskuelser*, *opfattelser* og *synspunkter* (altså med, hvad der efter journalisterens mening er rigtigt eller forkert, godt eller ondt). I diktaturstaterne gælder kun een opfattelse, som befolkningen underlægges; i de demokratiske stater er der et større udbud af forskellige opfattelser og meninger, men denne verdens usynlige, antikristelige grundkræfter skal nok vide at gøre sig stærkt gældende.

Bliver man bundet af radio eller fjernsyn, sker der en svækkelse af modstandskraften imod de nedbrydende kræfter. Man vænner sig lidt efter lidt til at acceptere, hvad man ellers ville have reageret lidenskabeligt imod. På det moralske plan svækkes respekten for Guds bud, og grænsen imellem lys og mørke, sandhed og løgn, tro og synd udviskes. Man vænner sig så småt til, at »sådan er tiden jo!«

Det er ikke svært at forestille sig, hvilket redskab fjernsynet bliver i en verdensdiktators og en verdenspaves hånd. Efter sigende arbejder man med at udvikle et fjernsyn med langt flere linier end det nuværende, således at billedet på skærmen bliver helt nærværende, som stod selve personen inde i værelset.

Hvem kan stå imod til den tid, da Antikrist viser sig på skærmen og træder ind i stuen, hvis ikke man kan stå imod i dag? Svækkes vor samvittighedsreaktion af massemediernes løben storm imod vort indre menneske, da har denne verdens grundkræfter allerede fået tag i os.

Meningsdannelsen

Grundkræfterne vil beherske meningsdannelsen, og det sker bedst gennem vor tids kommunikationsmidler, især fjernsynet. Nogle få eksempler:

Ordet *progressiv* taler om at gå fremad, altså at gøre fremskridt. Det er i

og for sig et neutralt ord, der overlader til hver enkelt af os kun at anvende det, når der er tale om fremskridt.

Gennem massemedierne har ordet imidlertid fået en helt anden betydning; nu er det ikke længere neutralt, thi nu anvendes betegnelsen *progressiv* om de politiske partier, der ligger til venstre og som har socialistiske eller rent marxistiske hovedsynspunkter. De har forstået at påvirke meningsdannelsen gennem fjernsynet ved som den selvfølgeligste sag at omtale sig selv som de *progressive* kræfter i samfundet.

Noget tilsvarende med begrebet *frihed*. Grundkræfterne i denne verden, de dæmoniske og antikristelige, har påvirket meningsdannelsen i samfundet, så at næsten ingen vover at sige nej til, at kvinden skal have »frihed« til at bestemme, om fostret i hendes liv skal aflives eller ej, at ungdommen skal »frigøres« fra en »snæver« opfattelse af forholdet imellem de to køn, at børn skal være »fri« for forældrenes autoritet, og at enhver skal have »frihed« til at gøre, hvad han har lyst til.

Denne meningsdannelse, som jeg kun har anført to af utallige eksempler på, foregår uafbrudt. Der skal megen nåde til ikke at blive påvirket af den. Det gælder om at *lytte til Herren* og lade hans ord og Ånd være »meningsdannende« i os. Ellers indvikles vi i en politisk eller socialt betonet meningsudveksling med dem, hvis meninger vi ikke vil lade os påvirke af, men i en sådan meningsudveksling har verdens grundkræfter også tag i os, fordi meningsudvekslingen foregår på det kødelige plan.

Meningsdannelsens mål er *ensretning*. Er et folk blevet meningsensrettet af denne verdens dæmoniske kræfter, er det et let bytte for Antikrist.

Sproget

Sproget er ethvert folks personlige øje og kendingsmærke. I sproget udtrykker det sin sjæl. Kun med sit eget sprog er et folk et folk og kan forblive sig selv. *Pinsedag* understreger dette; det er, som om Gud respekterer ethvert folks sprog, thi han lader de 120 tale i alle de sprog, der var repræsenteret, så de tilstedeværende hørte om Guds store gerninger *på deres eget tungemål*.

Verdens grundkræfter er imidlertid anti-åndelige og vil samle folkene i et fællessprog, altså også ensrette dem sprogligt. Det bærer hastigt derhenimod i vore dage.

Vi lever jo i *informationstidsalderen*, i hvilken der er opsamlet en ubeskrivelig mængde information, dækkende alle videnskabelige, tekniske, økonomiske og kulturelle områder. Ethvert folk vil gerne have adgang til denne umådelige mængde

af information, men kan naturligvis ikke få det på sit eget sprog, med mindre det er engelsk, thi engelsk er valgt som informationssproget overalt på jorden. Alle nymodens tekniske redskaber har fået engelsk betegnelse (computer, chips, o.s.v.), men engelsk standser ikke herved; de dæmoniske grundkræfter, der vil samle folkene under een ledelse, arbejder via informationsteknikken og kommunikationsmidlerne ihærdigt på at nedbryde dansk som sprog i Danmark, svensk som sprog i Sverige, o.s.v. Thi ved at berøve et folk dets sprog og dermed dets sjæl og særpræg, gøres det til et let bytte. I de sidste tyve år er mange lærere i vore offentlige skoler gået i spidsen med at latterliggøre respekten for vort sprog, så mange danskere hverken kan tale eller stave dansk ordentligt. Det behøves ikke, hævder lærerne, thi alle informationer gives nu på et eller andet data-sprog, hvorfor så ulejlige børnene med noget så ligeegyldigt som at lære at stave – de får jo aldrig brug for det!

Hvorfor siger alle mennesker jorden rundt, også i Danmark, O.K. skønt ingen aner, hvad det betyder? Hvorfor siger man television, når det danske ord er fjernsyn? Hvorfor, hvorfor lader man det ene engelske ord efter det andet fortrænge dansk? Fordi man ingen modstandskraft har overfor denne verdens kræfter og *ikke kan se, hvor det leder hen*.

Og menighederne følger trop. Det skal jeg vende tilbage til, men kan nogen forklare mig, hvorfor man i danske menigheder synger sange (hvis det kan kaldes sange) på engelsk og lader fremmede korsangere optræde med deres engelske kor, som mange i forsamlingerne ikke kan forstå? Det er ikke pinsens Ånd, der driver hertil, det kan kun være denne verdens antikristelige ånd.

Moden

Vi skal ensrettes meningsmæssigt og sprogligt, men det standser ikke her. Vi skal også se ens ud. Vi skal ikke have lov til selv at bestemme, hvordan vi vil klæde os. Moden er en af denne verdens mest udfordrende kræfter, der kan bestemme, stort set, hvad den vil; flertallet skal nok rette sig efter den. Der er få ting, der som moden afslører, hvor trælbandne menneskene er; de adlyder dens bud blindt, nærmest som trælle. Det er ligeegyldigt, hvor vanvittige modens diktater er, de allerfleste følger trop uden at ænse, at moden i sit væsen er oprørsk og fjendsk imod Gud. Dens mål er ikke skønheden, men tarveliggørelsen af det ægte mandige og det ægte kvindelige, så Guds højeste skabning gøres til grin og Skaberen latterliggøres. Men hvem tør stå denne verdens magt imod? Ingen lægger mærke til, at den de-

graderer personligheden; man ikke alene følger moden, man tilbeder den!

Her i landet har vi mindre undskyldning end noget andet sted, thi allerede i 1845 udkom *Stadier på Livets Vej*, sammenbragte, befordrede til trykken og udgivne af *Hilarius Bogbinder*, og i første halvbind finder vi *Modehandlerens* berømte tale, hvori han definerer moden som »*ustadighed i nonsens* med den ene konsekvens, at moden år efter år bliver mere og mere pinegal« – en definition, der har stået årenes prøve! Modehandleren slutter sin tale således: »Jeg, modehandleren, raster ikke, min sjæl raser, når jeg tænker på min opgave: hun skal komme til at gå med ring i næsen!«

Moden begrænser ikke sin magt til klædedragt og udseende; den er med i opinionsdannelsen, i pædagogiken, i det politiske liv og søger overalt at gøre en opfattelse, en anskuelse, et synspunkt *moderne*, thi er det blot moderne, kvækker alle i andegården med.

Og moden begrænser ikke sit virke til disse områder, den vil også ind i den religiøse verden og skabe *moder* der; helt ind i kristelige kredse kommer den med sine forslag, så det i en periode er moderne at række hænderne i vejret og juble med tilkukkede øjne, eller moderne at synges gospels (et dejligt fremmedord) eller kristen rock (et andet dejligt fremmedord) eller falde bagover eller... eller... eller... blot det er noget nyt, skal moden nok få gjort det moderne!

Og vé den, der ikke bøjer sig for den »åndelige« mode, han skal nok få kærligheden at føle!

Overalt i og udenfor menighederne ensretning, ensretning, modetænkning, modekling og modeklang, sproglig ensretning, alt sammen fordi *Babylon vil have magten!*

Denne verdens visdom

Der kan anføres mange fornuftige og overbevisende grunde til den fusion af menneskeheden, som foregår for øjnene af os. Alle argumenterne kan sammenfattes i dette, som ingen kan modsige: »Det fører til store resultater!«

Storhed er lig magt, og uden magt kan man ikke udrette noget. Jo flere mennesker man kan få med, des mere kan man udvirke.

Sådan tænker denne verden, thi sådan er dens visdom – og den vil have menigheden til at tænke ligeledes.

Men *Paulus* tænker diametralt modsat og advarer indtrængende Herrens venner imod at lade sig fange af denne verdens visdom, der støtter sig til grundkræfterne i verden.

Selv lod *Paulus* sig aldrig indfange.

Han vidste, at Guds kraft og Guds visdom i verdens øjne ser ud som *magtesløshed* og *dårskab*; derfor forblev han i den magtesløshed, som er tåbelig for ethvert »fornuftigt« menneske.

Om menighederne holdt sig lige så fri af denne verdens visdom og grundkræfter, er nok tvivlsomt. I hvert fald er det ikke et kendetegn ved vore dages menigheder!

Også de lader sig beherske af en *meningsdannelse*, som leder til uselvstændighed, trældom og ufrihed. Tag blot ordet *karismatisk*, som er kommet på mode i menighederne de senere år. Det har man givet et ganske bestemt indhold, som man vil påtvinge os alle sammen: det karismatiske er lig med tungetale og åndelig ekstase! Det er en uhyre indsnævring i forhold til Det nye Testaments brug af samme ord, thi der har det en langt mere omfattende og befriende betydning. Nu lægger det et tryk eller en frygt over bange sjæle, som lader sig påvirke af den moderne meningsdannelse indenfor menighederne, idet de får at vide (stik imod Ordet), at de ikke er karismatiske, hvis ikke de taler i tunger eller kommer i ekstase. Blot man siger »karismatisk, karismatisk«, kommer der elektricitet i luften, og mange bliver bange. De skal ensrettes ind under snæverheden, og hvis ikke de makker ret, så er de ukarismatiske, uden Ånd og kraft!

Eller tænk på ordet *evangelisation*, som også har fået et helt andet indhold end i Det nye Testamente. Nu betyder det noget i retning af kampagner eller fremstød, hvad man overhovedet ikke kan få øje på i Skriften.

Jeg kunne fortsætte længe. Tænk på betegnelsen *Åndens dåb*, som også er blevet et meningsdannende slagord, som helst alle kristne skal indordne sig under.

Men lad det være nok! Disse få eksempler viser os, at grundkræfterne i denne verden vil ind i menighederne og ved hjælp af meningsdannende ord og begreber ensrette og binde Guds folk.

Metoderne

I verden gælder det om at fusionere, så man bliver stor og stærk, thi så kan man også udrette noget stort!

Sådan er denne verdens grundkræfter, og tænk, deres tankegang og metoder er nu trængt så dybt ind i kristenheden, at de stort set er dominerende.

Hvis man ikke kan involvere sig med denne tankegang og de deraf følgende fremgangsmåder, får man mange evangeliske kristne imod sig. Der er få, der ikke lader sig påvirke af, hvad der for tiden er på mode i kristenheden.

Lad os et øjeblik dvæle ved vor Frelser i hans sidste timer ude på Golgatas høj. Her ser vi (hvis vi da ser) Guds vis-

dom og Guds kraft fuldbyrde storværket – men det er jo kun dårskab og dødens afmagt, og et storværk er ikke til at få øje på, thi nu synker hans hoved ned i døden.

Og lad os også se et øjeblik på den største af alle evangelister, apostelen *Paulus*. Hvad finder vi hos ham? Storhed? En verdensomspændende organisation, ledet af ham, med afdelinger og sekretærer overalt i byerne? Hvad finder vi? Venskab med verden? Nej, vi finder en mand, der tager sit kors op dagligt og følger Herren så tæt efter, at denne verdens grundkræfter og grundtanker aldrig finder indpas hos ham og påvirker hans gerning i ringeste måde. Han dør dagligt, og hans lidenhed og magtesløshed er så stor, at han selv en overgang synes, han ikke kan bære den og derfor tre gange beder Herren fritage ham derfor, men får det svar: »Min nåde er dig nok; min kraft fuldkommes i magtesløshed!«

Udrettede han noget? Spørgsmålet er dumt – men det giver os anledning til at spørge, om vor tids kristne, med alle vore forsøg på gennem store organisationer og store fremstød og store sammenslutninger at udrette noget, virkelig mener, at vi ved at forlade den apostoliske vej udretter mere – og det giver os anledning til at *vælge*, om vi vil følge vor tids mode, hvad kristelig virksomhed angår, og støtte os til denne verdens grundkræfter, eller om vi vil følge Herren.

Hvis vi følger moden, og tager verdens metoder i brug, vil vi miste mere, end vi forstår. Vi vil bl.a. lidt efter lidt omdannes, ikke i Kristi billede, men i et engelsk-amerikansk billede; thi den sproglige ensretning vil bemægtige sig ungdommen, så den efterhånden ikke kan tænke selvstændigt på dansk, men tænker i engelske baner (interdenominational – inter-varsity – love Europe – prøv at sige det på dansk, og du vil smile lidt! – challenge – gospels) og lader sig forme i et mønster, som *denne verdens grundkræfter har taget i*, fordi mønsteret stiler imod *storhed*.

Lad mig give et eksempel – men inden jeg gør det, vil jeg fremhæve, at alle de unge mennesker, der er omfattet af eksemplet, står mit hjerte nær; de er oprigtige unge kristne, ivrige efter at tjene Herren, og deres hjerter er rene; jeg er vis på, at de også er rede til at være stille for Herren og grunde over de ord, de nu får at høre; ja, jeg tvivler ikke på, at de er rede til at ransage Skrifterne for at se, om det forholder sig således; jeg er ikke ude på at overtale nogen, og jeg håber, at ingen anden forsøger at overtale de unge, men lader Herrens ord og Ånd være enerådende over samvittighederne.

Eksemplet er dette: sidste sommer sendte man her fra Danmark mange unge

ud for at evangelisere (eller »evangelisere«) i lande, hvis sprog de ikke kendte, samtidig med at man sendte udlændinge til at evangelisere (eller »evangelisere«) i Danmark.

Kampagnen blev kaldt *Love Europe*; det betyder *Elsk Europa!* Hvis man forsøger at sige *Elsk Europa kampagnen*, vil der brede sig et stort smil over alle ansigterne. Ingen dansker vil finde på at sige noget sådant. Allerede af den grund burde enhver være betænkelig, thi når noget ikke kan siges på dansk uden at fremkalde latter, hører det ikke til Åndens værk i og ud fra Danmark, thi alt, hvad Ånden er med til, er i bedste betydning nemt at sige på dansk.

Man måtte altså her i landet benytte en engelsk titel til en kampagne, der skulle foregå både her i landet og herudfra.

De unge danskere kunne ikke tale de landes sprog, hvor de skulle vidne om Herren, og de unge, der kom her til landet, kunne ikke tale dansk. Man tilsidesatte således Helligånden, der lader ethvert folk høre om Guds store gerninger på sit eget sprog (Ap. G. 2,11).

Man påtvang således de forskellige folk (også os danskere her i Danmark) engelsk som det fælles sprog – altså ganske som verden gør i dag!

Hvorfor gjorde man det? Fordi det skulle være stort. De skulle være mange. Også dette er ganske i overensstemmelse med verdens tankegang.

Det var vel ment – men lad os aldrig glemme, at vore vel mente tanker altid strider imod Guds.

Tænk, om man i stedet for havde ladet de unge danskere anvende deres sommerferie til at vidne for Herren i Danmark, så kunne de unge englændere have vidnet i England i stedet for at komme til Danmark, de unge tyskere i Tyskland, o.s.v. Det havde ikke set så stort ud. Det havde også været meget sværere, da det altid er sværest at vidne for sine landsmænd. Der havde slet ikke været brug for nogen stor organisation (det er der aldrig i *Guds rige!*), men da havde de unge lært nogle grundlæggende lektier.

Nu kan enhver se, om det, jeg her har skrevet, ligger i overensstemmelse med Det nye Testaments enkelhed, eller om jeg skriver noget, der strider imod Ordet, og så er det enhvers eget ansvar at drage sine konklusioner.

Den reklame, der blev taget i brug inden kampagnen for at få unge med, var så slem, at jeg ikke ville tro mine egne øjne, da jeg så den – men det er en anden sag.

Også denne *Love Europe kampagne* var et udtryk for, at kristenheden vil fusionere, thi så bliver man stor, og når man er stor, kan man udrette noget stort! Sådan

tænker verden, og sådan tænker mangfoldige kristne, men det er en tankegang, der i det lange løb vil svække menigheden og vidnesbyrdet.

Kirkernes verdensfusion er lige for døren. Den sproglige fusion er vidt fremskreden.

Jeg nævnte før, at det også er moderne at synge på engelsk. Det er naturligvis hensynsløst overfor alle, der ikke synes om det og ikke forstår engelsk, men glem ikke, at der *altid* er noget hensynsløst ved alt, der er moderne! Moden er jo en stormagt, ikke blot i verden, men i kristenheden. Den finder sig ikke i modstand. Alt, hvad der står denne stormagt imod, bliver fejlet til side. Ve den, der vover det! Han er reaktionær.

Metodernes betydning

I verden helliger hensigten midlet. Derfor tager man ethvert middel i anvendelse, når blot det fører til store resultater. Et af de midler, der i vore dage er allermost effektivt, er *reklamen*.

Når den tages i brug sammen med statistiske beregninger, kan man forud fastslå med temmelig stor sikkerhed, hvilke resultater man vil opnå. Derfor bombarderes vi dag efter dag med reklamer, brochurer, foldere, tryksager og andre pressionsmidler. Alt godkendes i verden, blot det fører til resultater.

Mangfoldige reklamer lyver direkte; de taler f.eks. om »verdens bedste« eller om »et utroligt prisfald« eller »De vil aldrig opleve et sådant tilbud som dette«, o.s.v. Men disse løgne kan ikke straffes, thi enhver ved, at reklamer *altid overdriver*.

Forfærdeligt, at kristenheden tager præcis samme overtalelsesmidler i anvendelse! Den ovennævnte reklame for *Love Europe* indeholdt overdrivelser af ganske samme art som verdens – men i Guds rige er der ikke plads for overdrivelser (løgne), end ikke, når de som i dette tilfælde var vel mente, thi hensigten helliger *aldrig* midlet, hvor det er *korsets evangelium*, der er tale om. Hvis midlet ikke svarer til, hvad vor Herre Jesus ville gøre, er det antikristeligt, og ingen tør vel hævde, at Herren reklamerer for sin virksomhed eller udsteder store løfter om succes.

Det forfærdelige er, at Herren ikke griber ind og standser den slags ting. Om han dog blot greb ind! Men det gør han ikke – og at han ikke gør det, er *hans straf over os*. Han lader os gå vore egne veje – det er hans straf! Men vi går gladeligt videre, ganske som hans folk i den gamle pagt fortsatte ad deres egen vej. Og så kom dagen, da det gik op for dem, at de, skønt hans udvalgte folk, var under hans vrede.

Gud forbliver den, han er. Han under-

kaster sig aldrig moden. Han afskyer de kødelige metoder, de kødelige opfattelser og hele den kristelige mode, der berøver hans folk kendskabet til ham og hans veje.

Dommen begynder med Guds hus. Jeg opfordrer indtrængende til, at vi ikke undrager os dommen eller forsvarer os imod vor dommer med alle de argumenter, vi til dagligt begrunder vore fremgangsmåder med. Da fører hans domme os ned på nulpunktet, men der kan Han komme til, som han vil! Da løses alle vore bindinger, og hvor ville det være saligt, om vi blev løst, inden det er for sent.

Tænk, om Gud den Almægtige i Danmark ville gøre sin egen gerning sådan som Han vil have den gjort.

Marta eller Maria?

Hvad støtter vi os til?

Det er dybest set et spørgsmål, om vi støtter os til grundkræfterne i verden eller til Kristus (Kol. 2,8).

Al menneskelig fornuft støtter sig til grundkræfterne i verden, fordi de giver en vis sikkerhed for, at »der sker noget«, og at det »fører til noget«.

Men Guds visdom afskriver enhver tilknytning til denne verdens grundkræfter. Følg Jesus, og du vil forstå det (eller i det mindste begynde at fatte det)!

For mig ser det ud, som om vi er tilbøjelige til at støtte os både til denne verden og til Herren; vort liv ligner et både-og, ikke et enten-eller. Evangeliet er os for radikalt, Guds dom alt for konsekvent. Guds nej vil vi ikke acceptere. Vi lytter hellere til andre kristne, hos hvem vi kan få medhold, end til Gud, hos hvem vi ikke kan få medhold. Vi står alle i fare herfor – uden måske at frygte faren særligt!

Måtte vi dog finde nåde til at vende tilbage til den absolutte afhængighed af Herren! Den forudsætter, at vi »dør dagligt«, thi så er vi så langt nede, at kun hans opstandelseskraft kan føre os videre! Lad os vælge den absolutte magtesløshed og dårskab, så vi hver dag er på nulpunktet! Lad os bestemt og helligt fraskrive os enhver underdanighed under tidens kristelige modetankegang, modevirksomhed og modesprog! Lad os frasige os enhver deltagelse i tidens kristelige modesang! Lad os frasige os enhver menneskeklog økonomisk disposition, der fører til en vis menneskelig garanti for, at helt galt kan det ikke gå! Lad os kort sagt *omvende os* fra denne verdens grundkræfter til den levende Herre! Men lad os nøje se til, at vi gør det ufarisæisk, uden ringeagt for nogen anden, i taknemmelighed og kærlighed!

Når så Antikrist og den falske profet kommer (og de kommer snart), da kan det være, at vi allerede har smagt så meget af verdens foragt og had, at vi ikke forskræk-

kes. Da kan det være, at vi, helt løste fra denne verdens grundkræfter, får lov til ved Guds kraft at holde ud indtil enden uden at fornægte ham eller forråde hverandre!

Tiden herefter er knap!

Medens Jesus var på vej til Jerusalem (for at dø på et kors), skete det, at han fulgte grænsen mellem *Samaria* og *Galilæa*, og da han gik ind i en landsby, mødte han ti spedalske mænd (Luk. 17,11 flg.).

Denne sætning er som alle andre i Guds ord mere indholdsrig, end vi fatter. Lukas fremhæver, at det var på Herrens sidste vandring op til *Jerusalem*, han mødte de ti spedalske; dermed antyder han, at Jesu korsdød i synderes sted er nøglen til forståelsen af, hvad de spedalske oplevede.

Lukas siger også, at *han fulgte grænsen imellem Samaria og Galilæa*; denne grænse adskilte samaritanere og galilæere (jøder) ikke blot i det ydre, men fremfor alt i det indre; »jøderne omgås nemlig ikke med samaritanerne,« siger Johannes (Johs. 4,9). Beretningen lærer os imidlertid, at nøden havde tilintetgjort denne grænse, thi den ene spedalske samaritaner og de ni spedalske jøder havde fundet sammen i deres nød; beretningen lærer os også, at mødet med Jesus adskilte dem, thi samaritaneren blev frelst, jøderne blev kun hjulpet, men ikke frelst. Begge dele stemmer med al erfaring: i nøden finder alle mennesker sammen, i velsignelsen skilles de ad.

Endelig lader Lukas os med sine få ord forstå, at de spedalske repræsenterer alle, der er under Herrens forbandelse; spedalskhed var jo Herrens straf! Men tænk, det er dem, der er ramt af Herrens straf, Jesus opsøger! Hvilket håb for enhver af os!

De spedalskeske

I deres nød var det gået op for dem, at de var hinandens næste. Derfor holdt de sammen i deres elendighed. Ligesom han, der var faldet iblandt røvere, havde indset, at samaritaneren, som han hidtil havde foragtet, var hans næste, således havde de ni spedalske jøder indset det. Det er en forfærdelig kendsgerning, at der ofte må ulykker og elendighed til, før vore hjerter bliver bløde.

De blev stående langt fra Herren, således som det er foreskrevet i Mose lov (3. Mos. 13,46). De brød altså ikke lovens forskrifter, således som hin spedalske i sin tid havde gjort, da han kastede sig ned for

Denne verdens grundkræfter tilbyder evangeliet sine tjenester og fortæller os, at vi kan få langt større fremgang, om vi tager imod tilbudet. Må vi til det sidste afvise tilbudene, idet vi med Paulus beken- der, at det er langt fra os at rose os af an-

det end vor Herres Jesu Kristi kors, ved hvem verden og alle dens gode ideer, forslag, ensretning, mode og moderne metoder, reklamer, slåen på stortromme, organisationer og effektivitet er korsfæstet for os, og vi for det alt sammen (Gal. 6,14).

Hvor er de ni?

Jesu fødder og sagde: »Herre, hvis du vil, kan du rense mig,« og Herren rørte ved ham og rensede ham (Luk. 5,12-14).

Jesus ser ikke på, om lovens forskrifter overholdes eller ej, når det gælder om at frelse et fortvivlet, elendigt menneskebarn.

De råbte på afstand af ham: »Jesus, Mester, forbarm dig over os!« Ordet »forbarm dig« siger alt om dem – de var i en håbløs tilstand, men de vidste, at hvor intet menneske har mulighed for at hjælpe, har Herren det altid – de vidste også, at de intet krav havde på hjælp – om Herren ville forbarme sig, beroede helt og holdent på hans egen frie viljesbeslutning, således som *Paulus* mange år senere sagde: »Altså forbarmer han sig over, hvem han vil, og forhærder, hvem han vil« (Rom. 9,18).

Herren gav dem ikke noget direkte løfte om, at han ville rense dem fra deres spedalskhed, men sagde: »Gå hen og lad jer syne af præsterne,« men i hans ord lå alligevel et løfte om, at præsterne ville se, at de var helt rene.

Hvad nu? Skulle de gå på hans ord, eller skulle de sige: »Før vi kan mærke, at vi virkelig er rensede, går vi ikke hen til præsterne og lader os syne.«

De gjorde lykkeligvis, som *Peter* gjorde, da han sagde: »På dit ord, Herre, vil jeg gøre det!« Han lagde på Herrens ord atter ud på søen og kastede sit net ud, og de spedalske gik på Herrens ord til præsterne for at lade sig syne. Ingen af dem blev skuffet. Peter fik en stor fangst, og de blev alle ti rensede fra deres frygtelige spedalskhed.

De ni

De ni jøder var ikke *fremmede*, således som Herren kaldte samaritaneren, og dog gik de deres egen vej!

De fik en vidunderlig befriende hjælp af Herren, og de havde en erfaring af, hvad det vil sige at handle i tro på hans ord. Og dog blev de ikke frelst! Kun til samaritaneren sagde Herren: »Din tro har frelst dig!«

De repræsenterer det store flertal, alle de mange, der har fået hjælp af Herren, men aldrig lært ham at kende. De gik deres vej bort fra ham, men talte uden

tvivl begejstrede ord om ham. De kunne ikke andet end beundre og berømme ham – men de kendte ham ikke – de forblev ufrøstede.

Skønt de ikke hørte til de fremmede, viste det sig dog, at de var helt fremmede for ham, uanset at de havde modtaget så vidunderlig en hjælp af ham!

Lad os se nøje til, at vi ikke ligner dem! Der er mange i dag, der er blevet hjulpet på den ene eller anden måde af Herren (f.eks. befriet fra narkotika eller fra alkohol eller fra legemlige sygdomme eller ud af økonomisk elendighed), men som aldrig lærte ham at kende; nu taler de begejstret om ham og tror, de er hans vidner – men de går på deres egne veje, bort fra ham, længere og længere bort.

Samaritaneren

Han *vendte tilbage til Herren*, da han så, at han var helbredt, og priste Gud med høj røst. I ordene »vendte tilbage« lægger Lukas meget mere, end vi er opmærksomme på ved en hastig gennemlæsning. Guds kald til hele menneskeheden og især til sit eget folk, til os, er det: »Vend tilbage til mig« – »vend tilbage fra jeres egne veje!« – og han venter, at vi med *Hoseas* af hjertet siger: »Kom, vi vil tilbage til HERREN« (Hos. 6–1) – det var, hvad denne fremmede gjorde!

Derved brød han med dem, han havde delt så meget med. De var hans nærmeste, men nu brød han med dem, fordi han ville vende tilbage til Herren. I nøden havde de været eet, i velsignelsen skiltes de for tid og evighed fra hinanden!

De ni betragtede nemlig Herrens velgørelse just som en velgørelse og ikke mere, men samaritaneren blev ramt i sin samvittighed. De ni tog imod gaven, men samaritaneren så, at Giveren var større end gaven og vendte derfor tilbage til ham.

De ni oplevede noget herligt, men deres herlige oplevelse bandt dem ikke til Herren. Skønt herligt helbredte i deres legemer, blev de ikke helbredt i deres syge hjerter. Herrens spørgsmål: »Hvor er de ni?« er forfærdeligt. Han ville have dem hos sig, men de var forblevet borte fra ham. De stod på afstand af ham, da de råbte om hjælp, og de forblev på afstand

af ham, da de havde modtaget hjælpen.

Men samaritaneren kastede sig ned på sit ansigt for hans fødder og takkede ham. Han priste Gud med høj røst. Der var sket noget med ham, ikke blot i hans legeme, men også i hans indre menneske; han havde fået øjne at se med!

To gange siges det om ham, at han *vendte tilbage* (vers 15 og 18), og Jesus siger, at det gjorde han *for at give Gud ære*. Også disse ord er mere indholdsrige, end vi umiddelbart lægger mærke til; de taler om noget afgørende i evangeliet.

Det evige evangelium lyder jo: »Frygt Gud og giv ham ære« (Åbenb. 14,6), og det var, hvad denne fremmede gjorde; vi ser ham kaste sig ned for Jesu fødder, og vi hører ham prise Gud med høj røst. Han har mødt Guds barmhjertighed i Kristus Jesus. Han er blevet gennemhelbredt, ånd, sjæl og legeme, og det skyldes udelukkende den barmhjertighed, Herren viste ham.

Som *Abraham* gav Gud ære ved at tro ham (Rom. 4,20), således denne samaritaner! Medens Jesu velgerning kun havde bragt de ni andre til den tro, der tager imod hans gaver, men ikke fører til frelse, fordi den ikke fører til Frelseren, havde den bragt denne fremmede til den tro, der tager imod Herren selv, den tro, der giver Gud æren.

Det skete *på vejen til Jerusalem*, altså i *korsets skygge*. Jesu ord til ham skal også høres under hans kors: »*Stå op* (til et helt nyt liv), *drag bort* (på mit ord, som et helt nyt menneske), *din tro har frelst dig* for tid og evighed!«

De andre hørte ikke sådanne ord; de hverken hørte Herren sige noget mere eller fik noget mere med ham at gøre. Men de anede ikke, at de fortsatte ad fortælsens vej, for de havde jo oplevet noget usigeligt stort med Jesus. De anede heller ikke, at de ikke kendte ham, thi resten af

deres liv kunne de jo fortælle om det herlige, han havde gjort for dem.

Lukas begynder beretningen herom således: »Medens han var på vej til Jerusalem, *skete det...*« Med disse to for ham karakteristiske, små ord lader han os forstå, at det var Gud, der greb ind på sin egen måde. *Det skete* i de dage, at der udgik en befaling fra kejser Augustus (2,1) – og *det skete*, medens de var der, kom tiden, da hun skulle føde (2,6) – engang da folkeskaren trængte sig om ham og hørte Guds ord, medens han stod ved Genesaret sø, *skete det*, at han fik øje på to både (5,1) – og *det skete*, medens han var i en af byerne, kom der en mand, fuld af spedalskhed (5,12) o.s.v. – og nu *skete det*, vi her har betragtet – alt peger hen på *Guds store gerninger*, Jesu fuldbragte værk (Ap. G. 2,11). Gud har grebet ind for at frelse os! Det er sket, det er fuldbragt! Lad os give ham æren!

Hvem er dog han?

Overalt, hvor vor Herre Jesus er til stede, bliver mennesket afsløret i *dens fuldkomne magtesløshed*. Alle forsøg på at skjule afmagten er forgæves. *Disciplene* kunne, skønt flere af dem var fiskere, ikke skjule deres fuldkomne magtesløshed overfor naturkræfterne ude på søen (Luk. 8,22-25). Da han gik i land, mødte en *besat mand* ham (8,26-39). Han var aldeles hjælpeløs overfor den legion af dæmoner, der havde taget ham i besiddelse, og folkene var lige så hjælpeløse; de havde forsøgt at binde ham med jernlænker, men forgæves. *Den blodsottige kvinde*, som Herren derefter hjalp, havde brugt hele sin formue på læger, men ingen havde kunnet helbrede hende (8,40-48), og *Jairi datter* var død – her var magtesløsheden ikke til at tage fejl af (8,49-56).

Menneskene søger til det sidste at overvinde deres afmagt, men det viser sig altid, at forsøgene er forgæves. Vor tids teknik, lægekunst, sociale og økonomiske foranstaltninger har ikke i ringeste måde bidraget til at afhjælpe magtesløsheden, men det bliver mange gange først åbenbart, når vor Herre Jesus træder til. I hans lys bliver det klart, at al hjælp til selvhjælp er forgæves. Derfor *falder alle ned for ham* og bekender dermed deres afmagt, der er det samme som deres afhængighed af ham. *Den besatte* faldt ned for ham (vers 28), *Jairus* faldt ned for hans fødder (vers 41), og *den blodsottige kvinde* kom skælvende og faldt ned for ham (vers 47).

Dermed bekendte de uden forbehold, at de var hjælpeløse, afmægtige, rednings-

løse, og at der ikke fandtes nogen hjælp inden for deres egne eller andre menneskers muligheder. De var virkelig i nød. *Disciplene* ville gå under, hvis ikke han kunne hjælpe dem; *den besatte* ville forblive i dæmonernes magt, hvis ikke han kunne udfri ham; *den blodsottige kvinde* ville gå under i elendighed, hvis ikke han ville og kunne helbrede hende, og *Jairi datter* ville forblive dødens bytte, hvis ikke han kunne oprejse hende fra døden. Således var de alle henvist til en hjælp, der *lå uden for deres egne muligheder*; den hjælp findes kun hos Herren! Frelsen består netop i at modtage, hvad der i tid og evighed ligger uden for ethvert menneskes muligheder.

Hvor er det vigtigt, at menneskene bringes ned til deres nulpunkt, thi kun der kan de møde Herren som deres Frelser og Forløser. Frelsen er for de *fortabte* – men hvem føler sig fortabt i vore dage!

Herren

Det viser sig tydeligt i disse beretninger i Luk. 8, at Jesus er *Herren*. Han er Herren over *naturkræfterne*, over *de onde ånder*, over *sygdom* og *død*. Alt er ham underlagt, og han kan gøre med alt, hvad han vil.

Som Herren *udsteder han derfor sine befalinger*, og de bliver straks udført. Han *truer* ad stormen og søens bølger, og de lægger sig, og det bliver blikstille (vers 24); han *byder* over sø og storm, så de lyder ham (vers 25); han *bød* den urene ånd fare ud af manden (vers 29 og 31), og da han havde oprejst *Jairi datter*, *bød* han

dem, at de skulle give hende noget at spise, og han *forbød* dem at tale til nogen om det, der var sket (vers 56 og 57).

Han er sandelig Herren; derfor er der kun een holdning, der anstår sig overfor ham, og det er at *bede*. Det forstår selv de onde ånder, thi de *bad* ham om ikke at *byde* dem at fare ned i afgrunden (vers 31 og 28); også folkene fra gardarenes egn forstod det, thi de *bad* ham om at gå bort fra dem (vers 37), og manden selv *bad* ham om at måtte være hos ham (vers 38); *Jairus* faldt ned for hans fødder og *bad* ham komme hjem til sig (vers 41).

Jo, han er sandelig Herren i dette ords fulde, guddommelige betydning. Han er Herren, som vi møder ham i Det gamle Testamente, Skaberen, Lovgiveren, Dommeren, men som vi ikke kender, før vi møder ham i Jesus af Nazaret, Menneskesønnen, vor Frelser og Herre.

Derfor blev de alle *grebet af frygt*, da han havde hjulpet dem. *Disciplene* ude på søen *fyldtes af frygt*, da det var blevet blikstille (vers 25), og da gardarene kom ud og så manden sidde ved Jesu fødder, påklædt og ved sans og samling, blev de *grebet af frygt* (vers 35), ja, de var *betaget af stor frygt* (vers 37), og kvinden kom *bævende* og faldt ned for Jesu fødder (vers 47).

Hvorfor blev de dog bange? De havde jo fået det, de allermost ønskede. Hvorfor var de ikke overstadigt lykkelige og råbte hurra for Jesus, som man gør visse steder i dag endda under håndklap?

De havde jo fået en umådelig lettelse – hvorfor var de da ikke uforbeholdent lyk-

kelige, smilende, jublende, dansende, o.s.v. Det skyldtes netop, at den hjælp, de havde modtaget, lå uden for rammerne af alle menneskelige muligheder! Den hjælp, der er menneskelig mulig, lader os forblive, som vi hidtil har været bortset fra, at vor nød er forbi – men den hjælp, der kommer fra Jesus, åbenbarer samtidigt, *hvem han er*, og det lader os ikke forblive de samme – det gør os bange – thi han ikke blot gør det umulige for os, *han lægger samtidig sin hellige hånd på vor samvittighed*, og så frygter vi, ja gribes af frygt, endda af stor frygt, så vi skælver!

Deres frygt viser, at de havde mødt, ikke en mirakelmager, men *Herren selv*, og at hans hellighed var dem så forfærdelig, at den hjælp, han havde givet dem, ikke straks fremkaldte jubel.

Vi mennesker er vant til vanhellighed; vi er også vant til sygdom og nød; vi er så vant hertil, at når Herrens hellighed møder os, er den os *mere fremmed end vanhelligheden, sygdommen og døden* – derfor forfærdes vi – og nogle vil som gardarenerne hellere af med ham end at tale hans hellige nærhed.

De ventede alle på ham

I vers 40 står der, at »da Jesus kom tilbage, tog skaren venligt imod ham; thi alle ventede på ham.«

Det lyder umiddelbart godt, men at tage *venligt* imod Jesus er ikke ubetinget den modtagelse, han ønsker, thi venlighed forudsætter, at han indfrier de ønsker, de ventende har til ham – gør han ikke det, hører venligheden op!

Han ønsker at blive modtaget *i tro*, d.v.s. med *lydighed*, hvilket en skare næsten aldrig er i stand til. En skare af mennesker er alt for let bevægelig – snart er den begejstret, snart er den skuffet snart råber den »*Hosianna, du Davids søn*«, snart råber den »*korsfæst, korsfæst ham*«.

Troen er en dybt personlig sag, et dybt personligt forhold til Herren Jesus.

»Hvor er *jeres tro?*« sagde han til disiplene (vers 25). »Datter! *din tro* har

frelst dig; gå bort med fred,« sagde han til kvinden, han havde helbredt (vers 48), og til Jairus sagde han, da de havde fået bud om, at hans datter var død: »Frygt ikke, *tro kun*, så skal hun blive frelst« (vers 50).

De havde opsøgt ham i deres nød; de satte al deres lid til ham; de ventede på ham, ikke så meget med en venlig indstilling, men i den tro, der som Abrahams er med håb imod håb, den tro, Herren selv virker i dem, der ikke kan finde nogen hjælp inden for de menneskelige, erfaringsskendte muligheder.

Hans nærhed skænkede dem den mulighed ikke at gå til grunde; de behøvede ikke at resignere overfor naturens rasen, dæmonernes rasen, sygdommens og dødens hærværk, thi *han var der!* Troen på ham udelukkede, at de resignerede og kapitulerede. Hvor han er, må alle ødelæggende magter derimod kapitulere. Derfor sagde han: »Græd ikke« (vers 52), d.v.s. græd ikke *fortvivlelsens gråd!*

Fortæl, hvor store ting Gud har gjort imod dig!

Manden, af hvem de onde ånder var faret ud, bad ham om at måtte blive hos ham; men han sendte ham bort og sagde: »Vend tilbage til dit hjem og fortæl, hvor *store ting* Gud har gjort imod dig!« Så gik han hen og forkyndte over hele byen, hvor *store ting* Jesus havde gjort imod ham (vers 38 og 39).

Det var Gud, der havde gjort det, thi det var Jesus, der havde gjort det. Og det var *store ting*, thi det ligger ikke inden for menneskers muligheder at gøre sådanne ting.

Disse store gerninger er som alle Jesu gerninger *tegn*, der viser hen til den store frelsergerning, som han fuldbragte i sin død og opstandelse. Hele det glædelige budskab er et budskab om *Guds store gerninger*, som de hørte dem tale om pinsedag på deres egne tungemål (Ap. G. 2,11).

Jesus er også i dag Herren over na-

turkræfterne, de onde ånder, sygdom og død. Han kan derfor gøre de gerninger, han gjorde, da han vandrede hernede. Vi må aldrig begrænse hans herredømme til kun at omfatte det åndelige, usynlige område.

Men i nådens tidsalder inden hans tilsynekomst i herlighed griber han meget ofte ikke ind på samme måde, som da han vandrede hernede. Thi han har noget endnu større for. Det var en timelig hjælp, han gav dem dengang, en timelig, fysisk hjælp, der skulle være et tegn på den varige, evige hjælp som kun han kan give fortabte mennesker. Her i nådens tid, hvor Jesus ikke vandrer synligt imellem os, sigter han først og fremmest på at skænke os den hjælp, der aldrig forgår, fordi den ikke blot er et tegn, men er den virkelighed, tegnene peger hen på: det evige liv i fylde – det evige liv, som ingen ødelæggende kraft, hverken naturkræfterne, dæmonerne, sygdom eller død kan røre.

Han, der er Herren, har endnu ikke i det synlige fået lagt alt under sine fødder, men alt må tjene dem til gode, der elsker ham. Dette forstår kun troen. Den er det dyrebareste af alt, thi den formår at skue igennem det uigennemskuelige, nemlig at Jesus er Herren, der har al magt i himmel og på jord, skønt naturkræfterne, dæmonerne, sygdom og død tilsyneladende raser uhindret – og troen kapitulerer derfor aldrig, thi den kender Herren og ved, at han gør alt, hvad han vil, i himmelen og på jorden, og at alt, hvad han gør, er herligt gjort.

I denne tro venter vi alle på ham, og vi ved, at når han kommer, vil vi både bæve, ja fyldes af frygt, og juble og tilbede, thi da modtager vi alt, hvad han har vundet til os – da genløses naturen – da kastes dæmonerne og døden i søen, der brænder med ild og svovl – da viser det sig også i det ydre, at Jesus er Herren!

Indtil da forkynnder vi, hver i sin by, hvor store ting Gud har gjort imod os i Kristus Jesus, vor Herre.